

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. DECEMBER XXI. ÉVFOLYAM 24. SZÁM

Karácsonyi szeretethimnusz

„Jer, mindnyájan örüljünk, / És szívünkben vigadjunk, / Mert született Úr Jézus nekünk.” (MRÉ 190/1)
Gerard van Honthorst: Születés

Ha a házamat fenyőágakkal, gyertyákkal, égőkkel és csilingelő harangocskákkal díszítem fel, de a családom felé nincs bennem szeretet, nem vagyok egyéb, mint díszlet-rendező.

Ha a konyhában fáradozom, karácsonyi süteményeket sütök kiló számra, ízletes ételeket főzök, és az évéhez csodálatosan megterített asztalt készítek elő, de a családom felé nincs bennem szeretet, nem vagyok egyéb, mint szakácsnő.

Ha a szegénykonyhán segédkezem, az öregek otthonában karácsonyi énekeket éneklek, és minden vagyonomat segélyként elajándékozom, de a családom felé nincs bennem szeretet, mindez semmit sem használnak nekem.

Ha a karácsonyfát csillogó angyalkákkal és horgolt hópelyekkel díszítem fel, ezeryi ünnepen veszek részt, a templomi kórusban énekelek, de nem Jézus Krisztus a szívem titka, akkor nem értettem meg, hogy miről szól a karácsony.

A szeretet félbeszakítja a sütést, hogy a gyermekét megölelje.

A szeretet hagyja a lakásdíszítést, és megcsókolja a házastársát.

A szeretet barátságos az időszüke elenére is.

A szeretet nem irigyel másokat házu-kért, amiben jól kiválasztott karácsonyi porcelán és odaillő asztalterítő van.

A szeretet nem kiált rá a gyerekekre, hogy menjenek már az útból, hanem hálás érte, hogy vannak, és útban tudnak lenni.

A szeretet nemcsak azoknak ad, akiktől kap is valamit, hanem örömmel ajándékozta meg épp azokat, akik ezt nem tudják viszonzni.

A szeretet mindent elvisel, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr. A szeretet soha el nem múlik.

A videojátékok tönkremennek, a gyöngyörök elvesznek, a számítógépek elavulnak. De a szeretet ajándéka megmarad.

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

Karácsonyi pásztorokhoz

Sohasem volt könnyű pásztornak lenni. Betlehem pusztáján, vagy szülőföldünk pusztalással megfélemlített tájain nehéz az őrizőnek. Sötétséggel viaskodunk. Többnyire a mieink is gyanakvóan hallgatnak bennünket panaszos szavaink nyomán, hiszen az eddigi tegnaphoz képest ma több a fény és rövidebbnek ígérkezik az éjszaka. Ennek ellenére fáradtak vagyunk, sokan betegek, nincsen munka és a segélyek nem erősítik az emberi méltóságot. A végidő közeledésétől való aggodalom, és az ítélet félelmes nyomása megnőtt.

A mai pásztor nem a pusztá és a pusztuló állapotok felvigyázására kap megbízatást. Mi nem lehetünk nemzetünk hajdani dicsőségének múzeumőrei, sem tétlen siratói, de még csak azok sem, akik hétrét gömnyedve alamizsnát koldulunk bennünket megvető idegenektől. Nekünk talpra kell állnunk. Illetve elesett állapotunkból ki kell egyenesednünk. Isten Igéje erre ad lehetőséget. Erre sokan azt mondják, de hiszen ezt eddig is tudtuk, akkor mégis miért vagyunk kérelhetetlenül földhöz vert állapotban. Bűnbánattal megállapíthatjuk, mert mi azonnal talpra akarunk szökni, kihagyva a kikerülhetetlent, azaz a kiegyenesedést térdre emelkedéssel kell kezdenünk.

Karácsony a térdén állás alkalma. Csodálatos ünnep a sötétségben poklokot járó pásztoemberek részére. Ünnep, mert a végidő miatti félelem megtörik, a lemondásban és a megadásban tehetetlen nemzet új lehetőséget észlel. Ünnep, mert a nyomorú földi létben megjelenik a mennyi lét valósága, bár még csak tükör általi homályban, de már eltagadhatatlan gyönyörűséggel. Ünnep, mert karácsony csendjében a lélek térdén álló cserépedényében a kárhózat felett győzedelmeskedik a kegyelem, a halált kiszorítja az élet.

Karácsony a térdén állók seregének a gyűjtése is. A Jelenések könyvében olvassuk, hogy „nagy sokaság volt ott, amelyet megszámolni senki sem tudott... a trónus előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig pálmaágak...” (Jel 7,9 és kk.) Mi is többen leszünk az ünnepi istentiszteleteken, mint más alkalmakkor, de közel sem annyian, mint lehetnénk. Vannak, akiket a világ tart távol a templomtól, vannak, akiket

Csúry István püspök
FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

„És nincsen senki másban idvesség” (ApCsel 4,12a) *Áldott karácsonyt!*

„És lőn, hogy mikor ott valának, betelének az ő szülésének napjai. És szülé az ő elsőszülött fiát, és bepólyálá őt és helyezteté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nékik helyük a vendégfogadó háznál.” (Lk 2,6-7)

Mária a legkifejezőbb és legkedvesebb módon mutatja meg mindazt, amit hiszünk, amiben remélünk, és amit tennünk kell, hogy Jézushoz közel kerüljünk. Isten az embert saját képviselőre teremtette, az eltorzult képviselő helyreállítására Jézust küldte el. Mária méhében kezdődött ez az egyedi, páratlan küldetés. Mária életének középpontjában mindig megmaradt Jézus. Mikor az angyal belépett hozzá, a megváltásról elmélkedett, tudta, hogy kilenc hónapon át szíve alatt a megígért Megváltót hordja; majd harminc éven át otthonában szolgálta, a keresztfá alatt siratta, lélekben miatta szenvedett, Fia mennybemenetele után pedig élete végéig Jézusról beszélt az apostoloknak.

Ma a világ lelki válságban szenved. Minden eddigi értékünk süllyesztőbe került. Értékvesztésünk legmélyebb gyökere az, hogy Isten egészen kiesett világunkból. Még akik hisznek, azoknak sem jelent valóságot az életükben. Hogy mit tegyünk, és mit ne tegyünk, azt már nem Isten akarata, hanem saját érdekünk határozza meg. Tüneti kezeléssel azonban világunkat nem lehet meggyógyítani, csak ha a baj gyökerét orvosoljuk. Mária példája azt mutatja nekünk, lehet úgy élni és dolgozni, hogy Isten legyen életünk értelme és középpontja. Próbálj hát úgy élni, hogy Jézus szívesen jöjjön szívedbe, és úgy rendezd családi életed, hogy Jézus jól érezze magát otthonotokban.

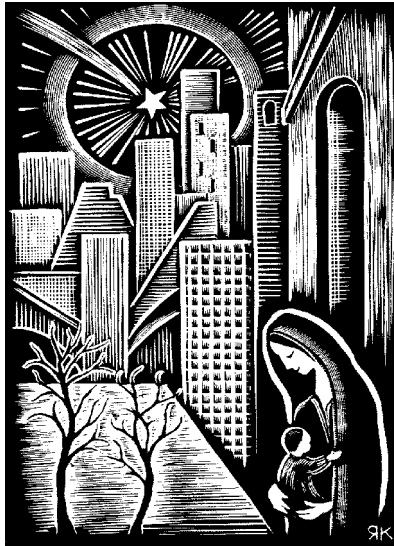
Mária és József családja azt példázza, hogy az Istenhez vezető útra sem egyedül, hanem közösségben, másokkal együtt megyünk. Vallási életünk éppen úgy társadalmi jellegű, mint egyéb funkcióink. Az elkülönülés minden téren, itt is beteges jelle-

A LÉLEK CSENDJE

„Megjelent közöttünk”

gű. A gyermek Jézust egyformán nevei Mária meleg szeretete és József szorgalmas gondoskodása. Egy gyermek hite, vallásossága attól egészséges, hogy az édesanya vele imádkozik, az édesapa példát mutat. A családi élet attól keresztény, hogy férj és feleség együtt keresi Istent, együtt imádják Istent, együtt szolgálja Istent.

Francis Jammes úgy mutatja be Józsefet, mint elszomorított embert, aki kesereg az emberek keményszívűsége miatt. Szomorú, mert nem fogadták be hajlékukba őket. Egy barlang istállóban hajtotta álomra fejét. Azt álmodta, hogy gyönyörű palotát épít és ösz-

„Akit évezredek óta vártak, / – mily szegény ez – a vaksággal vert ember / nem adott helyet az Isten Fiának!” (Bódás János: Nem akadt hely) Radványi Károly grafikája

szehalmoz benne minden értékes holmit. Amikor elkészült, boldogan akarta a fényes palotába bevezetni Máriát, de ebben a pillanatban fölébredt. Szomorú szemmel ismerete fel a valóságot, barlangjuk sivárságát, de megszólalt Mária: József ébren vagy? Nézd, megszületett a Gyermeke. Ha pedig ő van itt velünk, akkor a barlang már mennyország, az istálló pedig királyi palota. Amikor a pásztorok kopogtattak, József Jézust tárta feléjük karjain: Íme nézzétek, Isten a maga végtelen távolságából kilépett és megjelent közöttünk. Láthatatlansága függönyét elvonta s e gyermek szemével tekint reánk. Tekintete nem hideg, mint egy idegené, és nem gúnyos, pedig ismeri gyengeségeinket.

Jézus tehát nem a hatalom, hanem a szeretet szemével néz bennünket. Fölséges Uralkodót vártunk, és csendesen szunnyadó gyermeket találunk. Abban különbözik az újszövetség az ószövetségtől, hogy míg az óban az Úr a Sinai-hegyen mennydörgésben szól, addig az újban az Úr, mint jó Atya, egy gyermek tekintetén át szól hozzánk.

Aki komolyan veszi, hogy Isten kiválasztotta, az az istállóban, a szalmán is érzi, hogy emberi drámája, nem a földi, de örök boldogsága a szerető Atya kezében nyugszik. Ez a karácsonyi ünneplés lényege, a Jézus-eljövétel történetének tanítása.

Menyei Atyánk! Ezen az ünnepen örök Igédet mondatd bele e világba, nem valamit, hanem Valakit mondatd be nekünk. Jézusban mondatd el magadat, mert ismeresz minket. A tények, teted jobban beszél rólad, mint a szavak. Add, hogy ezen a karácsonyon Jézusban Veled találkozzunk és Általa mehessünk Tehozzád. Ámen.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

„Az Úr születésnapja” – Kálvin karácsonyai

Reformátorunk karácsonyra ezt a megnevezést alkalmazta: az Úr születésnapja. Mit tett ekkortájt Kálvin, hogyan ünnepelt?

Reformátorunk életében – mint minden hívő ember életében – voltak karácsonyi ünnepek és voltak „hétköznapi” karácsonyok. Előbbiben Jézus Krisztus megszületését, a testet öltés csodáját ünnepelte, ünnepték Genfben. Hétköznapi karácsonyok pedig akkor voltak Kálvin életében, amikor valamilyen különös ajándékot kapott az Úrtól, illetve adott tovább mások javára, vagy amikor szó szerint testet öltött, megfoghatóvá vált, tárgyiasult egy-egy gondolata. Azt nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy a karácsony szó nem volt Kálvin előtt ismeretes. Ő erre az ünnepre ezt a megnevezést alkalmazta: az Úr születés-

napja. De mit tett ekkortájt reformátorunk, hogyan ünnepelt?

1550 szentestéjének a napján igazi karácsonyi köszöntőt küld a fiatal angol királynak, VI. Eduárdnak. A közel négy oldalas levél apropóját az adta, hogy megjelent Kálvin Ézsaiás kommentárja, s ezt ajánlja a „legkegyelmesebb királynak”. Olyan kommentárt küld neki, ami előadásainak hű és formázott kiadása Ézsaiás könyvéről. Rábízta a királyra, melyik ószövetségi királyt választja példaképül a próféta által említett öt közül. Mintegy önmagára is utalva, írja Kálvin: aki „figyelmesen és hűen tölti be a prófétai tiszteget, annak állandó háborút kell viselnie a világ ellen”. Az egyház akkori nyomorúságai közepette az angol uralkodónak kiváltképpen való feladata az egyház reformációjának a támogatása. Többször is hang-

súlyozza Kálvin a királynak ezt a nemes feladatát. Levelét így zárja. „Az Úr őrizze meg KeGYelmességedet hosszú időn át egészségben, Ő álljon melletted, vezessen Lelkével és áldjon meg minden dolgodban”.

Egyik levelében, amit 1551. január 2-án írt Bernbe Haller lelkésznek, tudatja vele: „Mielőtt Genfbe érkeztem, itt nem volt más ünnep, mint a vasárnap. A nálatok szokásos ünnepeket ugyanaz a népi döntés fogadta el, ami viszont engemet és Farel lelkészét elűzött a városból. Miután visszatértem, a következők értem el: az Úr születésnapját úgy ünnepeljük, mint ahogyan ti Bernben”. Gyakorlatilag Kálvin életének utolsó 15 évében, genfi tartózkodása során megtartotta a „szent születésnapot”.

DR. BÉKEFY LAJOS

FOLYTATÁS A 6. OLDALON

KARÁCSONYI EMLÉK

Ellopott gyermekkor

Akkoriban még szemén-szedett Ady Endrész, „templom felé kopogó kicsizmás” karácsonyestéink voltak. A falu apraja-nagyja Isten házában tolongott, „fénynek oszlopával” ragyogott a hatalmas karácsonyfa és égrepesztő reménységgel szólt a *Szállj, szállj magasra szíveink reménye*. Mi gyerekek áhíttal mondtuk el verseinket, pedig még semmit se hallottunk megasztáros, x-faktoros lázról, csak a drága Jézuska díjazását vártuk, a méltóságos presbiterek által titokban készített, megszentelt kis csomagot.

Olyan gyermeki ártatlansággal bújtunk aztán otthon ágyba, hogy eszünkbe nem jutott volna az éjszaka bársonyos havában otthon is eljövendő angyalra leskelődni. Csak virradatkor az ablakon bekérezkedő világosságban nyílt hirtelen nagyra a szemem. Az asztalon ott állt a fenyő, csillogtak rajta sejtelmesen az aranyalmák, szaloncukrok. A fényes bronzal bemázolt diók és fenyőtobozok a világ legszebb ékségeiként incselkedtek a szememben. Szüleink ébredésére vártunk öcsémmel, sejtettük, az a titokzatos angyal külön ajándékot is hozott nekünk. Olyan szép háziállataink tán soha nem is voltak, mint az ajándékba kapott kirakós kockákon. Ritkán látni manapság dominót, de ha mégis, egy kicsit mindig leülnék játszani. S bár sohasem lettem nagy sakkozó, a sakkasztal látványa mindig eszembe juttatja az anyalt – Anyut –, akinek semmi se volt drága, ha gyermekeiről volt szó. Ugyancsak nagyocská legényke le-

„A nemes Betlehemnek városába’ Gyermek született szüztől e világra” (MRÉ 201a/3).

hettem már, gimnazista, amikor meg kellett barátkoznom azzal, hogy – na most már csináljátok ti... Az igazság azonban az, hogy csak akkor békültem meg a felfedett titokkal, amikor már tündér kicsi lányainknak mégis csak köteles lettem angyaloskodni, és az ő szemükben láthattam meg az örömszerzés tágszemű karácsony reggeli mosolyát.

A nyolcvanas évek romániai inségében még a lelkes angyalszerep is nagyobb kedvemre volt, amikor ismerettséggel, utolsó napig leskelődve sikerült begyűjteni, éppenséggel kilopni, kilopatni a gyülekezet százvalahány gyermekének is az ajándékosomagok tartalmát. Lejártam volna a lábam értük, csak azért is.

Egyik évben még narancs is került a templomi csomagba, szinte szent áhitattal néztem őket, és angyalnak neveztem a boltost.

Ha rajtam állna, mostanság sem engedném hetekkel előtte ríktó fényfűzérékkel felcícomázni az utcákat és műangyalokkal benépesíteni a bazárokat, és kitiltanám a tv-ből is a sok gyermekrontó reklámot. Mindig úgy érzem ezek láttán, ellopták a gyerekoromat.

Ha kérhetném, minden illetékest kérnék, hagyják meg a gyerekeknek a gyermekiség örömét, minél tovább.

BERECZKI ANDRÁS

Csármaklók*
megmentése

1973 szentestéjén történt Nagyszalontán. Ernő barátom felárvaságát, én pedig „egész normás” maganrahagyottságomat fájltam, ami egy elég vad buliba torkollott, de úgy éjfél tájt végül mégis hazafelé kecmergettünk.

Utunk a katolikus templom mellett vezetett el, ahol épp az éjféle misét tartották. Muli néném – ma sem tudom mit kerestél kívül a templomon – „kiszúrt” minket, s így szólt, keblére ölelve mindkettőnket: „Borzos, tékozló fiacskáim, „sipirc” be a misére, beharangozzatok.” „Ugyan mama, nem mehetünk most oda ebben az anzungban” – feleltem én. „Nos, pontosan az ilyen csármaklók megmentésére adta Isten az Ó Szent Fiát.”

Engedtünk neki, s bent végül megteltünk azzal a ragyogással, ami a benti arcokról ránk áradt. A mély restelkedés bennünk, s a Gyermek áldása rajtunk – ilyen volt nekünk az a karácsony.

BOROS J. ATTILA

* tekergők, kóborgók /Toronyai Károly, 1862, Pest/. Megj.: a szerk.

Novemberi karácsony

Bartha Csaba televíziós szerkesztő készített riportot egy „előrehozott” karácsonyon, az ezredforduló táján, egy novembervégi estén, mikorra összehívtam a Cziczéri Béni Kultúrcsoport tagjait.

A Templom és Iskola épülete balszárnyának emeletén lévő lelkesi lakás nagyszobájában ott

Karácsony este. Franco Vivago festménye

csillogott a mennyezetig érő felöltözött karácsonyfa. Az asztal ünnepélyesen megterítve, a feleségem-készítette karácsonyi finomságokkal, s természetesen karácsonyi szalvétákkal.

Az időjárás nem karácsonyi volt, de hát a hiányzó havat a karácsonyfa ágaira rakott fehér vatta, mintegy pótolni látszott.

A forgatás az udvaron kezdődött, amikor a kántálók, a Cziczéri Béni együttes tagjai énekelni kezdtek. A Mennyből az anyalt, a Csendes éjt és más karácsonyi énekeket énekeltek, majd – mint rendszeren – felhívtam őket egy kávéra, amikor s ahol a forgatás és a karácsonyozás egyaránt folytatódott.

A riport – a sok-sok ismétlés, újratorogtatás után – a riportert szerint is jól sikerült, de – mit ad Isten! – előlrol kellett kezdeni mindent, mert hatalmas havazás kezdődött, fénybe öltözött a város és természetes, hogy a riportert nem hagyhatta ki a nagy lehetőség.

Éjfél felé ültünk asztalhoz. A nagy ünneplésben a román ortodox vallású sofőr volt a legedesebb, amikor elszólta magát: – Nem is tudtam, hogy a reformátusok novemberben tartják a karácsonyt!

MAKAY BOTOND

Az Angyal Máriához jön

Minden ember szeretne egy olyan barátot, akire mindig számíthat, akit mindig segítségül hívhat, ha baj van. Olyant, aki soha nem csapja be. Isten küldött egy ilyen jó barátot az embereknek, aki nem csak barátja és társa minden embernek, de Megváltója is, mert meg tudja bocsátani az embereknek azt, ha valami rosszat tettek. Ez a jó barát a Megváltó, Jézus Krisztus.

Isten angyalokkal szokott az embereknek üzenni. Az angyalok közül Gábrriel angyal a legügyesebb, ezért Isten rá szokta bízni a legfontosabb üzeneteket. Gábrriel Istennel lakott az égen. Isten egyszer elküldte őt a földre egy nagyon-nagyon jó hírrel. Nem Isten népének fővárosába, a pompás Jeruzsálembe küldte őt, hanem egy eldugott kis faluba, Názáretbe. Ott is a legszegényesebb kis házikóba, egy ácsmester házába vitte a jó hírt. Ebben a kis házikóban lakott egy szép és szelíd leány, akinek Mária volt a neve.

Mária tulajdonképpen palotában is lakhatott volna, hiszen királyi családból származott, a zsidók egykori nagy királyának, Dávidnak volt a rokona, de erről már senki nem tudott, mert elfelejtették a nagy királyt.

Mária menyasszony volt. Jegyese volt egy szegény ácsmesternek, Józsefnek. József is Dávid

király családjából származott, de ezt sem tudta senki, ezért Józsefnek nagyon sokat kellett dolgoznia, hogy megkeresse a mindennapi kenyeret jegyeseének, Máriának és magának. József és Mária nagyon szerették egymást, és össze akartak házasodni. Akkor sem fognak majd palotában lakni, csak József szegényes ácsműhelyében.

Volt az országban, a fővárosban gyönyörű palota is, de abban idegen és gonosz király lakott, akit Heródesnek hívtak. Heródes országában idegen katonák is voltak, a rómaiak, akik nagyon sok bajt okoztak az embereknek, ezért az emberek mindig szomorúak voltak. Nem éltek nyugodt idők, az emberek boldogtalanok voltak. De egyszer majd jobb világ lesz, hiszen Isten megígérte. Az ígéret szerint egy gyermek fog születni majd, aki felnőve király lesz, jó király, barátja minden embernek. Ő majd boldoggá fogja tenni az embereket.

De ki legyen ennek a nagy királynak az édesanyja? Biztos nagyon boldog fog lenni az az anyuka, aki majd felneveli őt.

Mária egyszer egyedül volt otthon. Egyszer csak ráköszönt valaki: – Üdvöz légy Mária! Te

ISKY ISTVÁN

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

DÉNES JÓZSEF

Megváltó született

Havazott.
Csilingeltek
a hótündérek.
Angyalszárnyak
suhantak át
a házak felett:
Megváltó született.

Csillagok gyúltak
akkor éjjel.
Egy közülük
Figyelemreméltó,
ragyogóbb, tisztább.
Betlehem felé sietett:
Megváltó született.

Béke üli meg a szíveket.
Otthonra talál a vándor.
A párás hegyek felől
szelidebb a farkasok
üvöltése.

Apám a kertünkbe fenyőt ültetett:
Megváltó született!

Betlehemes játék

Angyal: (kopog, majd bejön) Szerencsés jó estét Istentől kívánok, tisztelt házigazdák! Kinn van egy pár társam egy gyönyörű szép betlehemesmel, szabad-e bejönnünk? (orgona szóló, vagy betlehemes kazettáról).

I. szín

Gábrriel: Üdvözlégy Mária! Az Úr van te veled! (Mária meglepődik) Ne félj Mária! Kegyelmet találtál Istennél, fiút fogsz szülni, akit Jézusnak nevezel majd.

Mária: Íme az Úr szolgálólánya vagyok, legyen nekem a te igéd szerint (Gábrriel el, Mária imádkozik).

Narrátor: Azokban a napokban történt, hogy Augustus császár rendeletet adott ki, hogy az egész földkerekséget írják össze. Ez az első összeírás Quirinius, Szíria helytartója alatt volt. Mindenki elment a maga városába, hogy összeírják. József is fölment Galilea Názáret nevű városából Júdeába, Dávid városába, Betlehembe, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, hogy összeírják jegyeseivel, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. Ott-tartózkodásuk alatt érkezett a szülés ideje.

II. szín

Király: Parancsolom szolgálom, nézd meg sietséggel ki s miféle ember mer kopogni királyi ajtómon, ily bátor szívvel.

Szolga: (kihúzza magát, s meggyújtja nyitni) Ki s miféle vagy, s honnan jöttél? Erre nekem tüstént feleletet tegyél!

József: Tiberius császár birodalmából jöttem, s ha ezen éjjel szállást adnál nekem, bizony mondom neked, el sem mennék innen.

Szolga: Várj kissé barátom, jelentést teszek a királynak. (bemegy, sugdolózik, kijön, int a kezével).

József: Felségs királyom, fogadj be házadba, mert szállást nem kaptunk az egész városodban.

Király: Édes jóbarátom-kedves jó barátom. Bár itt vagy mégis kényszerű belátom, hogy királyi vendégeim, kik nálam vannak megszólhatnak, ha téged befogadlak. Menj hát palotámból saját utadra!

József: Jól van, kedvesem, hát akkor menjünk talán egy istállóban majd szállást nyerünk, s ott békességben megpihenünk.

III. szín

(Két pásztor horkol a mezőn; csorda, pásztorok)

Kis pásztor: Halod, öregapám, az angyalok énekelnek. Új királyunk született az éjjel.

„Mi azért e felségben, / Emberré lett Istemben: / Higyjünk mi egy reménységünkben.” (MRÉ 190/8)

Nagy pásztor: Ne hidd, fiam, csak a fülemüle csunyogatott az imént.

Kis pásztor: Ugyan, öregapám, ez bizony angyali jelenés volt. Menjünk izibe Betlehembe a királyhoz.

Nagy pásztor: No, nem bánom. Legyen egyszer gyereknap is. Menjünk fiam! ... No, de hol a botom?

Kis pásztor: Mögötte.

Nagy pásztor: Dehogyan ettem meg. (memek)

Kis pásztor: Nézze, Józsi bácsi, ott megy egy csillag az égen!

Nagy pásztor: Nem látom én azt már fiam... No de mégis...micsoda ragyogás, talán utat mutat. Menjünk mögötte.

IV. szín

(Mária közepén áll, mellette József, előttiük jászol)

Nagy pásztor: Szép jó estét kívánok! Engedtessék meg, hogy ide beballagok s kis Jézuskámnak ajándékot adok.

Mária: Isten hozott pásztorok! Jöjjetek be!

Nagy pásztor: Jézuskám! (letérdel) Én a legöregebb pásztor vagyok, ki a juhok után csak cammogok. Nem hozhattam egyebet, csak egy darab... sajtot. Azt is vedd jó szíveddel.

Kis pásztor: Én édes kis Jézuskám! Én vagyok a legifjabb pásztor, ki a juhok után szaladgál. Nem hozhattam mást, csak egy bárányt. Azt is vedd jó szíveddel...

Mária: Drága pásztorok, köszönöm nektek e gyönyörű ajándékokat, de most már későre jár s gyermekem aludna már.

A szilágycsehi református templom

1989. december 26. - Népes gyülekezet közösségében ünnepeltük a ránk virradt karácsony másodnapját. Megjegyezni kívánom, hogy bejelentkezett légátusunk valamilyen ok miatt nem érkezett meg Szilágycsehbe, így egyedül maradtam az ünnepi szolgálattal. Ezen az istentiszteleten megismétltem a tegnapi hirdetést, majd ebéd után kimentem Menyőbe. Tőkés Lászlót a menyői ortodox templomban találtam meg. A református istentisztelet után az ortodox pap és hívei áthívták templomukba, ahol a román tévé riporterei felvételt készítettek az általuk tartott ökumenikus istentiszteletről.

Három fegyveres katona kísért bennünket Szilágycsehbe. Egy rémhírkeltő telefonáló hírvérésére, miszerint robbanóanyagot helyeztek volna el, egy rendőr átvizsgálta a templomot. Semmi gyanúsát nem talált.

Mivel nagy tömegre számítottunk, már a reggeli istentisztelet után elkezdtek dolgozni a hangfalak felállításán, melyből templomon kívül is elhelyeztek néhányat a szakemberek. Senki ne maradjon ki a nagy élményből. Már harangoztak, miközben a tömeg gyűlt, egyre csak gyűlt. Nemcsak a helybeliek apraja-nagyja indult a templomba, hanem a szomszédos falvakból is sokan odasereglettek, sőt, a Menyő felé igyekvők sokasága is Szilágycsehben maradt a hír hallatára, és a közben odazarándokoltak is nagy sietve jöttek templomunkba. A harmadik harangszóra a templom zsúfolásig megtelt. Bent – becslések szerint – körülbelül 1200-1300 ember, kint ugyanannyi. Palástartaló a vállunkon, egyházi előljáróink és családtagjaink kíséretében elindultunk. A tömeg fegyelméletten nyitott utat, majd a kívül állók tapsviharban törtek ki. Kézfelemelésre azonban elcsendesedtek. Ekkora sokaság láttán Tőkés László a fülembe súgta: – Ennyi ember előtt még sohasem prédikáltam. – Majd

ÍRD MEG, AMIKET LÁTTÁL (JEL 1,19a)

Szilágysági szabadító karácsony

fogsz még több előtt is – válaszoltam. Ahogy közeledtünk a templomajtóhoz, mindenfelől köszöntő szavak és áldáskívánások hangzottak felénk: Hála Istennek, hogy itt van és él. Tartsa meg az Úr Isten sokáig nekünk. A templomajtón belül a nagy tömeg miatt már csak féloldalt fordulva haladhattunk a szószékhez. A felénk sugárzó arcok örömet meg sem próbálom leírni. A halkán szóló orgona hangja a karácsonyi ének bediktálása után felbúgott, majd a gyülekezet énekelni kezdett. Nem tudom, hogy nagy múltat látót öreg templomunkban énekelte-e még gyülekezeti közösség úgy, olyan lelkesedéssel, mint mi akkor. Éneklés után Tőkés László felment a szószékre. Körültekintett a jelenlévőkön, és amikor elmondta az előfóhászt, már nem Temesvár hőse, hanem Istennek aláztos szolgálója volt, aki Igét hirdet népének az első szabad karácsony alkalmával.

Időközben Vádean Ștefan ortodox pap is megérkezett, akit odahívtam magam mellé a papi székbe. Igehirdetés végeztével felmentem a szószékre Tőkés László mellé; köszöntöttem a gyülekezetet és a „nagy sűrű gyülekezet” nevében Tőkés Lászlót és az ortodox papot. Lejövételünk után Vádean Ștefan felment a szószékre és a görögkeleti egyház nevében mondott köszöntő szavakat.

A római katolikus kolléga előzetes megbeszélésünk alapján saját templomukban várt ránk istentisztelet után. Eppen ezért mi, lelkipásztorok, távoztunk elsőként a templomból, és siettünk át a római katolikus templomba, ahol Májernyik Mihály plébános úr híveivel együtt szeretettel fogadott bennünket. Nagyon sokan átjöttek a református templomból is. Mire elkezdődtek a köszöntő szavak, zsúfolásig megtelt a templom. A templomi együttlét után rövid időre bementünk a római katolikus plébániára, ahol együtt örvendeztünk a testvéri gyülekezet előljáróival és jelen lévő ifjaival.

Időközben „titkos” üzenet érkezett hozzám, hogy az ortodox hívek megsértődtek, mert az ő templomukba nem mentünk át. Előzőleg meghívást nem kaptunk, de ami késik, nem múlik, máris indulunk hozzájuk, ha azt óhajtják – mondtam. Közben beesteledett, de a kitartóbbak és lelkesebbek szeretettel vártak ránk és fogadtak bennünket. Papjuk köszöntő szavaira Tőkés László románul válaszolt az egybegyűlteknél. Hangsúlyozta, hogy a diktatúra idején csak álszent volt a testvériség és az ökuménia hangoztatása, reméljük, hogy ezentúl Krisztusban igazán egymásra találunk.

Mindhárom templomban úgy éreztük magunkat, mintha a karácsonyi angyali üzenet szó szerint valóra vált volna. Szeretet, öröm, békeség és jó akarat töltötte el a különböző nyelven és felekezet szerint imádkozó emberek lelkét.

A szilágycsehi parókián aznap este sokáig folyt a beszélgetés a nap hangulatáról, és a találkozás áldásairól. Egymásnak adták a kilincset azok, akik szót akartak váltani Tőkés Lászlóval, és nagyon sokan, különösen gyermekek és fiatalok dedikációt kértek tőle Bibliájukba, énekeskönyvükbe. Így akarták megörökíteni annak a felejthetetlen találkozásnak az emlékét. Éjjél tájt mentünk vissza Menyőbe.

MOLNÁR KÁLMÁN

(Részletek a Szilágysági szabadító karácsony – Tövisháti emlékezők 1989-2009 című kötetből.)

BERECZKI ANDRÁS

Krisztusra várva

„És meglátjátok az Embernek Fiát
eljönni az ég felhőiben.”

Most,
hogy ki tudja hányadszor készülünk
tömjénezni jászolod körül
szép szavakkal, hamisakkal, álmodókkal,
most,
hogy ki tudja hányadszor
szárnyal újra égig, Ó, jöjj le Messiásunk,
kopogással, szelíd szóval, harsonákkal, -
most
döbbenek rá, miért lidérces annyi álmunk?
és miért nyugtalan lelkünk mélye?
omló hite, se lámpása, se reménye,
most,
hogy szúrágta szószékekről szól a Szó,
ólmos fülekbe, megfagyott szívekbe:
Istennek irgalma földre szállt...
most
döbbenek rá dísztelen fenýőfám alatt
töprengő, kiáltó, lázadó,
lélekmáró Illés-bánat gyötrelmével:

Hiányodban nincsen már Csendes éj.

Csak
sztaniolba csomagolt szószegések
szennyföld fulladó erdők, folyók,
krízisek, szirénák, pokolgépek,
csak
rákos gének, bűnfellegek bennünk,
azokban találsz, azokban járunk
ne fújd el várásunk pislogó mécesest.

Mióta elmentél, nincsen már Csendes éj.

Csak
félszegen lobbanó gyertyafény,
világörökségként pólyálgatott álmunk,
hogy
visszatérsz, megtalálász, Csendes éj.

„AZ ÚR SZÜLETÉS NAPJA“ ...

FOLYTATÁS A 2. OLDALRÓL

Leveleiben nem a karácsony, nem is a szent karácsony kifejezés szerepel. Szinte kivételnek számít az a levél, amit a lengyel királyhoz, August Zsigmondhoz írt a lengyel protestánsok érdekében. Ezt a levelét így datálja: „az Úr születésnapja előtt egy nappal”, tehát 1555. december 24-én írta. S mivel Isten ennek az Úrnak, Jézusnak a legmagasabb uralmat helyezte valláira, kívánja, hogy a lengyel király udvarában is otthonra találjon a Megváltó. Nagy és kegyes dolognak tartja, hogy „a lengyel nemesség többségében örömmel kész arra, a keresztyén hitnek alávesse magát”. Itt Kálvin kifejezetten az evangéliumi hitre utalt.

Volt egy esztendő reformátorunk életében, ez 1559, amikor valójában két „hétköznapi karácsony” is adott-kapott ajándékba, ráadásul egy igazi meglepetést is. Először is létrehívta a felnöttek akadémiaját, a genfi akadémiát, ami egyfajta szellemi-lelki elitet képezett. Kálvin azt a célt adta az akadémiának, hogy az legyen „az igazi kegyességre nevelés helye”. Másiként nevezte még azt „az életre formálás iskolájának” is. Ez volt az az intézmény, amivel kapcsolatban Kálvin kijelentette: „Küldjétek ide fatuskókat, mi nyílvesszőket faragunk belőlük”. És ebben az évben adta Isten Kálvinon keresztül a világnak a református hit és gondolkodás Magna Chartáját, az Institutiot is, a keresz-

tyén vallásról szóló tanítás nagy művét. A kor ismert művészi könyvnyomtatójának, a hugenotta Robert Estiennének genfi műhelyéből került ki a nagy mű.

És személyes életének nem várt, talán kicsit megkésve érkezett, szerény elismerése is ehhez az évhez kötődik. 1559 karácsonyán kapta meg Kálvin a Városi Tanácstól, a magisztrátustól a genfi polgárjogot. Haláláig, közel öt éven át volt szabad genfi polgár. Ezt azzal a meggyőződéssel gyakorolta, hogy életének és teológiájának tengelye maga Krisztus (solus Christus) és a Róla szóló bizonyosságtétel. Ő az a világosság, aki minden sötétséget eloszlat. Krisztus volt és maradt szemében a kulcs az igazi és helyes istenismerethez, önismerethez, és emberismerethez. „Isten megjelent testben, sőt manifesztálódott a testben” – ez gyakori, ismételt használt megfogalmazása volt Kálvinnak. Ő a Közvetítő, a híd, aki a szakadékot, ami minket elválaszt Istentől, és embertársainktól, áthidalta, s ennél fogva nekünk iránymutatót, kapcsolatot, közösséget adott. Ő az, akin az egész Biblia megértése áll vagy bukik. Krisztus neki is az ajándékok Ajándéka. Ezért fogalmazott így: „Az a teljes bölcsesség, amit az emberek megérthetnek és megtanulhatnak ebben az életben, Krisztusban van. Még ha bolondok vagyunk is magunkban – Ő Isten előtt a mi bölcsességünk. Bűnösök vagyunk önmagunkban – Ő a mi igazságunk. Tisztátalanok vagyunk önmagunkban – Ő a mi megszentelődésünk és gyógyulásunk. Még magunkon viseljük a halandó testet – Ő maga pedig a mi életünk”.

AZ ANGYAL MÁRIÁHOZ JÖN

FOLYTATÁS A 4. OLDALRÓL

vagy a legáldottabb a földön! Amint Mária felézett, egy angyalt látott maga előtt állni: Gábrriel angyal volt az. Ragyogó fehér ruhájában kedvesen rámosolygott Máriára. Mária azonban kicsit megjéjt: – Hogy értsük ezt? A legáldottabb asszony a földön? Én volnék az? De miért?

Az angyal azonban így válaszolt: – Ne félj, Mária! Jó hírrel jövök hozzád! Isten küldött engem. Nem sok idő múlva gyermeked lesz. Jézus legyen a neve. Ha majd megnő, király lesz, mint annak idején Dávid. De Ő örökké király marad.

Megörült ennek a hírnak Mária, mert ebből megértette, hogy a gyermek lesz a Megváltó, akit minden ember annyira vár. És ő lesz ennek a gyermeknek az édesanyja! Akkor csakugyan ő lesz a földön a legáldottabb anyuka. De egyvalamit nem értett Mária: – De hát ki lesz a gyermek apja? Józseffel még nem vagyunk összeházasodva! Az angyal azonban így válaszolt: – Nagy és csodálatos titok ez, Mária. Isten maga lesz a gyermek apja, hogy ez a gyermek örökké élhessen. Nem lesz közönséges gyermek. Isten Fiának fogják hívni. Mária mély tisztelettel fejet hajtott és így felelt: – Az Isten szolgálóleánya vagyok. Történjék minden úgy, amint mondottad.

„Dicsérjük a szent angyalokkal, / Imádjuk a hív pásztorokkal” (MRÉ 194/3). David Gerard: Születés

Az angyal erre visszament az égbe. Elvégezte feladatát, amikor ebbe a kis házba a legeslegjobb hírt hozta. Az angyalok izgulva várták, hogy mikor fog megszületni a kisbaba.

KÁLVIN JÁNOS

Jézus Krisztus köszöntése

(1560)

*Köszöntelek, Megváltóm,
Bizodalmmal beléd vetem,
Ki ily nagy terhet s szegyént
Szenvedtél el értem.
Szívünk vágyaktól és gondoktól terhes,
S félelem szorongatja lelkünket.*

*Könyörülő Királyunk,
Ki mindenek felett trónolsz,
Mindenható Isten, légy a mi Urunk,
Uralj mindent, amink van és amik vagyunk,
Te dicsőséged által.*

*Te vagy éltetőnk,
Támaszunk és erősségünk,
Tarts meg minket,
ha a halál árnyékában is járunk,
Hogy bármi is érjen, erős szívvel fogadjuk,
S e világból békében távozzunk.*

*Az igaz és tökéletes szelídség
Csak benned vagyon jelen,
Ismertess meg minket szépségeddel,
Taníts meg ismerni és szeretni Téged,
S légy a társunk s minden híveidnek.*

*Reménységünk csak Benned vagyon.
Hitünkkel ígéreteidben fogódzunk,
Erősíts meg minket, kiket megváltál,
Hogy a bajokat türelmesen,
S győzedelmesen elhordozhassuk.*

*Éva gyermekei, szenvedés örökösei
Hozzád kiáltunk száműzöttén.
Hozzád sóhajunk nyomorúságunkban.
A fájdalom völgyéből,
A bűnösök nevében szólunk Hozzád Urunk,
Ments meg minket vagy meghalunk.*

*Nézz ránk mi Napszámosunk és Főpapunk,
Lásd meg méltatlan voltunk.
Békéltess meg minket Istennel,
Hogy Te közbenjárásod által
Átléphessük Veled a menny kapuját,
Megváltó Urunk.*

*Krisztus Jézus a szent vőlegény,
Édes és igaz Megváltónk,
Törd ketté a Sátán jármát,
Győzd le helyettünk haragját
S add Szentlelkedet,
Hogy utaidban járjunk.*

(Fordította: Oravecné Horváth Borbála)

TOLLVONÁS

A szeretet ünnepe

Valahol ezt olvastam: „Karácsony, húsvét és pünkösd a keresztyén év legfényesebb pillanatai”. De kérdem én: a karácsonyi ünnep csak egy pillanat? Milyen sokszor halljuk ezt: már megint eltelt egy év..., már megint karácsony van..., hogy eltelt ez az év is... Ha ilyen hirtelen köszönt ránk, tudunk-e igazán készülni az érkezésére? Megjövendölték Jézus születését, érkezését, a világ pedig mégsem fogadta őt kellőképpen. Jézusnak nem volt hely a palotákban és soha nem is lesz. Ahol a pénz, a gazdagság, a csillogás az első, ott nem találhatjuk meg az ő szeretetét. Ahol világi kincseket gyűjtjenek az emberek, ott nincs helye a hitnek, reménynek, szeretetnek. Onnan az igazi boldogság eltűnik.

Az igazi boldogság maga Jézus. Az a Jézus, aki azért született meg, hogy mi élhessünk. Van-e

ennél nagyobb ajándék? S vajon van-e olyan, aki ezt az ajándékot várja?

Karácsony a legcsodálatosabb ünnep a keresztyén ember számára. A legnagyobb vigasztalás, a legnagyobb hit, remény és szeretet, amit bizony fel sem tudunk igazán fogni. Egy olyan biztos pont ez, amit nem rejthet el a világ összes csillogása sem. De mi mégis sokszor vakok és gyarlók vagyunk és az ünnepi hangulatban elfelejtjük az ünnep valódi értelmét. Bizony, a mi szemünket eltakarja az üres csillogás.

Ezért azt kívánom minden keresztyén embernek, hogy a karácsony ne csak egy pillanat legyen az életükben. Jézus születése, s ennek az örömhírnék az üzenete mindennap velük legyen. Próbáljunk meg úgy élni, hogy a csillogás, ami minket körül vesz, az az Ő szeretete legyen, s engedjünk másokat is közel e fényességhez.

Áldott, békés karácsonyt kívánok!

MATÉ KRISZTINA, Biharoszentjános

DERÚS PERCEK*

Hittanóra

A kis falucska hittanosainak a karácsonyi történetet adja elő a lelkész, kérve kifejtő módszert alkalmazva. Hol született meg Jézus? Betlehemben. Közelebbről? Egy istállóban. Mi volt ebben az istállóban? Tehén, ló, birka, jászol... A kis Katika hozzátesszi: SZÓMA. A lelkész nem érti: Micsoda? A válasz megint: SZÓMA. A lelkész döbbenetben gondol arra, hogy az eleven eszű Katika talán már görögül is érti a testté létel titkát, a szóma ugyanis az

Újszövetség nyelvén testet jelent. Amikor a kislány harmadszor is ugyanazt mondja, végre megvilágosodik a papi agy: A szóma somogyi tájszólásban szalmát jelent... Jöhet a következő kérdés: Mit adnál ajándékba a kis Jézusnak? Katika válaszol: Őmát! Mi sem természetesebb...

Ha valaki a német „Oma” (nagyamama) szóra gondol, rossz nyomon jár!*

GYÖRI GÁBOR (Híd)

* (Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik - XXIII. János pápa)

** Megfejtés: alma

KARÁCSONYI PÁSZTORLEVÉL

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

a gyülekezet belső feszültsége nem enged közel, és vannak, akik arra gondolnak, hogy a mennyben is kevés a hely, az ünnepi seregben pedig feleslegesek. Karácsony új szemléletet kíván tőlünk. A megpecsételt száznegyvennégyezer mellett még megszámlálhatatlanul sokan vannak, a most távollévők közül rengetegen lesznek a királyi szék előtt. A ma még tévétel tömegből sokan fognak páлмаággal kezükben a győztes mennyei gyülekezethez tartozni.

Mi tudjuk, hogy mindez azért lehet, mert Isten parancsol angyalainak, akik feltartóztatják az ítélet erőit, más angyalok kelet felől érkeznek, Éden felől jönnek a szolgálattétvők. Nekünk hirdetésünk kell Isten kimondhatatlanul irgalmas szeretetét, hogy már itt közöttünk többen lássák karácsonykor a mennyei jövőt, a beteljesült holnapot, a ma még óvatos váradalmat, ami felülmúl mindent a végső időben.

Karácsonyi pásztorként annyi a dolgunk, hogy példás csendességben ünnepeljük a sötétséget meghátráltató Megváltót, alázatos lelki térden állással imádkozva a még aggodalommal élő távoliakért.

Nagyvárada, 2010. karácsony hava.

Áldott karácsonyi ünnepért könyörögve.

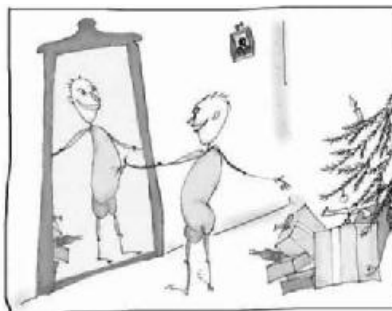
SZÉP ERNŐ

A csillagok lejönnek

Mákos kalácsot kóstol
a legkódusabb pára
A csillagok lejönnek
Karácsony éjszakára
Arany jószág hull nesztelen

Csak oda nem esik fény
Az ócska keresztfára
Csak Jézus nem kap semmit
Csak Jézus mindig árva
Csak Jézus mindig meztelen.

FIRKA

Az ÉN karácsonya

Adorján László rajza

Élet a születés után?

Egy várandós anya két gyermeket hord a méhében. Az egyik egy „kis hívő”, a másik egy „kis szkeptikus”. A szkeptikus azt kérdezi:

- Te hiszel a születés utáni életben?

- Hát persze - mondja a kis hívő. - Az itteni életünk arra való, hogy felkészüljünk a születés utáni életre, hogy elég erőseké váljunk arra, ami ott kint vár bennünket!

- Hülyeség! - mondja a szkeptikus. - Ez nem igaz! Hogyan nézhet ki a kinti, külső élet?

- Pillanatnyilag még nem tudom, - mondja a kis hívő - de biztos sokkal világosabb, mint itt bent! Talán, lehet, hogy a szánkkal fogunk enni és a lábunkon fogunk járni!

- Nonszensz, lehetetlen! - mondja a szkeptikus. - Megyünk a lábunkkal és eszünk a szánkkal?! Micsoda hülyeség! Ez egy fura ötlet, hogyan is működhetne! Itt van a köldökzsinór, ami biztosítja a táplálékot. Nem lehetséges élet a születés után, hiszen ez a zsinór már így is túl rövid!

- Hát persze, hogy működni fog, csak minden egy kicsit másként fog kinézni - mondja a kis hívő.

- Sohasem fog működni! - véli a kis szkeptikus. - Még soha senki nem tért vissza a születés után! Születés után vége az egésznek! Az élet nem más, mint egy nagy sötét tortúra!

- Még ha nem is tudom pontosan, milyen lesz a születés utáni élet, - mondja a kis hívő - de azt tudom, hogy találkozni fogunk az édesanyánkkal, és ő nagyon vigyáz majd ránk!

- Anya?! Te hiszel egy anyában? Hol van? - kérdezi a kis szkeptikus.

- Itt van körülöttünk, mi benne vagyunk, és általa léteünk, nélküle nem létehetnénk! - válaszolja a kis hívő.

Mire a kis szkeptikus:

- Soha nem láttam még semmilyen anyát! Nincs is ilyen!

A kis hívő elgondolkozik egy pillanatra.

- Néha, amikor nagyon csendben vagyunk, hallhatod, ahogy énekel, vagy érezheted, amikor megsimogatja vállunkat! - mondja aztán halkán. - Mindenesetre én hiszem, hogy az igazi életünk a születés után kezdődik! (Forrás: Világháló)

ÉV VÉGI SZÁMVETÉS – KÖSZÖNETMONDÁS ÉS SZERZŐI NÉVSOR. A Harangszó jubileumi esztendejének végéhez közeledve, köszönetet mondunk belső (Babes Arday Erika, Kraftsikné Petrikó Ildikó) és külső munkatársaink (Balázsné Kiss Csilla, Csohány János, Kupán Árpád, Ifj. Koszta Endre, Orbán Levente, Tóth Zsigmond), tudósítóink, szerzőink, levélíróink, gyülekezeti terjesztőink egész éves munkájáért, szolgálataért, – ingyen, Isten dicsőségére beküldött – írásaiért. Illesse köszönet az egyházkerületi nyomda alkalmazottjait is, (Papp Zsigmond, Kovács Mária) pontos és megbízható munkájukért, illetve vezetőjét (Wagner Erik) a testvéri együttműködésért. Úgyszintén barátainkat, lapunk pártolóit, akik amolyan „jószoigalati nagykövetekként”, jó szóval és tevőlegesen is segítettek munkánkat, a Partiumon innen és túl; kritikásainkat, hogy – bár nem feltétlenül építő szándéktól vezérelve, de mégis – jobb munkára sarkalltak. A legfőbb köszönet megtartó Urunké. Imádságos szívvel kérjük, hogy – életünk Szerkesztőjeként – az új esztendőben is vezérelje, áldja és újítsa meg az egyházi sajtóban tevékenykedő munkatársakat szolgálatukban, családi életükben egyaránt.

2009-ben médiapartnerként támogattuk a szatmári Hajnal akar lenni népdalversenyt, a Marosvársárhelyen megtartott Független Ifjúsági Keresztyén Fesztivált, az Erdélyi Magyar Ifjak gyergyói táborát, hozzájárultunk az élesdi Lugosi Mihály Széppolvasó Verseny díjazásához, Horváth Piroska festményeivel pedig a váradi Szent Márton Szeretoththon lakóinak szereztünk örömet. A szerk.

A Harangszó szerzői voltak 2010-ben: Anca Tibor, Antal Erika, Adorján Kálmán, Adorjáni László, Boros J. Attila, Balázsné Kiss Csilla, Babes Arday Erika, Balázs Ildikó, Bányai László, Bányai Melinda, Bereczki András, Berkesi Sándor, Benkei Ildikó, Békefy Lajos, Bogya Kis Mária, Boros Árpád, Boros J. Attila, Bogdán Zsolt, Bohács Ilona, Bozsó Imre Lehel, Csanádi János, Csirák Csaba, Ciavoiné Létei Andrea Hajnal, Csomay Árpád, Csúry István, Csohány János, Dénes József, Ecsedi Árpád, Enyedy András, Eszenyeiné Széles Mária, Erdélyi Géza, Farkas Antal, Fábán Tibor, Forró László, Forstenheizer Csilla, Frigyesy Ágnes, Gasparez Tihamér, Gavruca Tibor, Gábor Rózsa, Geréb Miklós, Gergely András, G. Nagy László, Gellért Gyula, Herdeán Gyöngyi, Hover Zsolt, Jakabfy Zsolt Attila, Jakab Lászlóné, Jakó Sándor Zsigmond, Józsa Ferencz, Kánya Zsolt Attila, Kis Lucia, Kiss Gábor, Kocsis Ambrus Tibor, Komádi Sándor, Ifj. Koszta Endre, Kozma Zsolt, Kovács Éva, Kovács Péter, Kovács Zoltán, Kovács Borbáth Katalin, Kovács-Szabadi Levente, Kulcsár Árpád, Kupán Árpád, Kurta-Tóth Szabolcs, László Kálmán, Lovász István, Megyasszai Júlia, Makay Botond, id. Márkus László, Máté Krisztina, Miklós János, Medve A. Sándor, Muhari István, Mikló Ferenc, Miklós Annamária, Müller Dezső, Molnár Árpád, Molnár Kálmán, Módi József, Nagy Norbert, Nacsádiné Csuka Melinda, Orbán Levente, Orbán Ilona, Orosz Otília Valéria, Oroszi Kálmán, Ötvös József, Ósz Sándor Előd, Pál László, Pándy-Szekeres Anna, Papp György, Papp Vilmos, Pataki István, Pozán Edit, Püskös Sándor Csaba, Radványi

Károly, Rácsok András, Rácz Ervin-Lajos, Rácz Róbert, Sáry Pál, Sándor András, Sándor Lajos, Schneider Piroska, Somogyi Botond, Széll Katalin, Szilágyi Péter, Szőnyi Levente, Szuhay György, Szűcs Éva, Tolnay István, Tőkés István, Tőkés László, Tóth Norbert, Tóth Zsigmond, Ifj. Varga László, Varga Károly, Varga Augustza, Vánk Sándor, Veres Kovács Attila, Vér István, Venter Miklós, Visky István, Vinczéné Pálfi Judit, Vörös Éva, Wagner Erik, Zabán Bálint Károly.

EGY ÉDESANYA SEGÍTSÉGGÉRÉSE. Az alábbiakban Horváth Katalin, két beteg gyermekét egyedül nevelő nagyváradi édesanya segítségkérését tolmácsoljuk. 11 éves fia vele született szívbillentyű-elégtelenségben szenved. Az édesanya most a kisfiú Kolozsváron elvégzendő műtétére gyűjt, amely 1500 euróba kerül. A segíteni akarók telefonon is megtudhatnak további részleteket Horváth Katalintól, a 0754.512-990-es mobiltelefon-számon, adományait pedig a CEC Banknál nyitott, lej alapú folyószámlára küldhetik: RO12CECEBH0708RON0534249.

F. T.

HARANGSZÓ-KOLLEKCIÓ A VILÁGHÁLÓN. A Királyhágómelléki Presbiteri Szövetség (www.presbiteriszovetseg.gportal.hu) és Nőszövetség (www.kreknoszovetseg.gportal.hu) honlapján, az említett portálokat szerkesztő **Tóth Zsigmondnak** köszönhetően, november végétől fellapozhatók, visszakereshetők a Harangszó 2007-től 2010 végéig megjelent lapszámai. A PDF-ben olvasható kollekción folyamatosan bővül a friss lapszámokkal.

F. T.

Óév utolsó napja, vagy szilveszter?

Hol itt a kérdés? A kettő nem ugyanaz? Igen is, nem is. Vallásfelekezeti különbség van a két szóhasználat között. A római katolikus egyház december 31-ét I. Szilveszter (314-335) pápa emlékének szentelte. Ezért van a neve a kalendáriumban. Az óéobúcsúztatás az ő napjára esik. Szilveszterezésnek is hívják, ahogy dukál.

A református egyház óév utolsó napi istentiszteletre várja tagjait, délután vagy este és nem szilveszterre. A számvetés és előtekintés alkalmi ezek az Isten házában. A református ember is lehet, hogy vidám társaságban tölti ezt az estét, éjszakát, de akkor már ő is így mondja, hogy szilveszterezik.

Az óesztendő utolsó napjához számos népszokás fűződik. Régen ugyanis ráérték foglalkozni egymással az emberek, s közösséget alkotnak. A tréfa ideje volt az esztendő utolsó napja minden hitfelekezetenél, amelyik a Gergely-nap-

tárt használta. A tréfák között voltak csúfondárosak. A szokások egy része pedig egyenesen babonás volt. Aztán körbejárt a kulacs, a kupa, vagy éppen a pohár.

Az emberek minden esetre törődtek Istennel és törődtek egymással. Megadták Istennek, ami az Istené. Istentiszteletre vagy éjfél mielőtt mentek, meg szilvesztereztek. Mára a szilveszterezés lett a fontosabb. Sokaknál a kizárólagos. Pedig másként lehetne búcsúzni az óéotól, ha lenne érte Isten iránti hála. Több reménnyel lépne az új esztendőbe az, aki a Mennyei Atya kezét fogná.

CSOHÁNY JÁNOS

KÁNYÁDI SÁNDOR

Ballag már

*Ballag már az esztendő
vissza-visszanézve,
nyomában az öccse jó
vígán fűtjörésze.*

*Beéri az öreg
s válláról a terhet
legényesen leveszi,
pedig még csak gyermek.*

*Lépegetnek szótlannal,
s mikor éjfél eljő,
férfiasan kezét fog
Múlttal a Jövendő.*

Harangszó
A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 8323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábán Tibor. **Szerkesztőségi titkár – olvasószerkesztő:** Babes Arday Erika. **Tördelőszerkesztő:** Kraftsikné Petrikó Ildikó. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Ifj. Koszta Endre, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovici (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com
A terjesztés a felkérési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza.
Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.